

Slovene vsek četrtek in v Mariboru s poštnino vred ali posamezna številka stane 2 kroni ali 50 para. Poštnina v državi SHS povabiljena.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

5. štev.

Maribor, dne 2. februarja 1922.

Uredništvo: Koroška cesta št. 5, Rokopisi se ne tražejo. Upravnito sprejetje naročnino, inserati in reklamacije. Cene in seratom po dogovoru. Za vsekraino oglase primere popust. Nezaprti reklamacije so poštnine proti Čekovni računi poštnega urada Ljubljana št. 10.668. Telefon interurban št. 115.

Kedaj bodo volitve?

Naša stranka stoji na stališču, da se naj nove volitve v narodno skupščino čimprej izvedejo, da tako volilci popravijo zmoto, ki so jo izvršili pri volitvah 28. nov. 1920. Edino potom noih volitev je mogoče priši do tega, da dobimo boljšo vlado, boljšo upravo za našo državo. Sedanja vlada, v kateri sedijo demokrati (liberalci), radikali, Turki in slabostojni, nima niti volje, niti zmožnosti, da bi zboljšala ali vsaj skušala zboljšati sedanji nevzdržljivi položaj. Zategadelj vse treznomisleče stranke v narodni skupščini zahtevajo nove volitve. Gotovo namreč je, da bi volitve v državni zbor položaj v naši državi mahoma spremenile. Na krmilu lepe naše države bi po novih volitvah bile stranke, ki, četudi se mogoče razlikujejo po političnih naziranjih, katero bi se složile v borbi za ozdravljenje naše valute in drugih gospodarskih zadač.

A kaj se govori v narodni skupščini? Duševne vodje demokratske stranke izjavljajo bolj svojo željo, nego svoje prepričanje, da še dve leti ne bo volitev. Sedaj se volitve zavlačujejo s poroko kralja Aleksandra, — po nekem s kronanjem in tako bodo sedanje vladne stranke vedno našle povoda dovolj za umetno zavlačevanje.

Valedi tega še bo sedanji mučni položaj, v katerem se nahaja naš delavec, kmet, obrtnik ter drugi srednji in mali sloji, trajal dalje. In kaj sledi temu? Vsled neznotnih zvišanih novilj v starih davkov bo kmet prišel še tekom leta 1922 v gospodarsko zagotovo: ne bo imel denarnih sredstev in se bo zadolžil. Ker pada vrednost našega denarja vedno bolj in bolj, raste draginja in delavec bo udarjen in postal bo razburjen, opravičeno razburjen še bolj. Obrtnik bo vsled draginje blaga in delavskih moči in vsled davčnih bremen uničen. In vse skušaj, kar sem tu našel, nas vodi z našimi koraki nesreči nasproti.

Rešitev je edino v tem, da dobime potom novih volitev novo, trezno, gospodarsko čutečo večino v narodni skupščini. Naloga te večine naj bodo: znižati državne izdatke in odpraviti slabe gospodarstvo. Vojščva imamo atrikrat preveč. Tu lahko pribranimo najmanj 4 milijarde K (4000 milijonov K), število uradništv se mora znižati. Stediti treba začeti povsod, kjer se sedaj brezvestno izmetava davčni denar.

Kmet še zna tako marljivo delati, in se truditi, obrtnik zna biti marljiv kot mravlja, delavec se zna mučiti od zore do mraka za vsakdanji kruhek, vse to ne bo preprečilo nesrečo poloma. Edino nove volitve so naš spas.

Zaklad na otoku.

In angleškega prevedel Paulus.

(Dalje.)

V njegovem smehljaju je ležala onemogla slabost in zlobnost, — iz njegovih oči pa je sijalo preziranje in — izdajstvo.

XXVI.

Kmalu po poldnevu je zavila „Hispaniola“ krog skalnatega severnega rta.

Veter se je zasukal in je pihal — proti zapadu. To je bilo ugodno za našo. Obrnila sva se proti vzhodnemu obrežju in jadrala proti jugu. Ni bilo dolgo, pa sva bila pred zalivom.

Pletev je bil in počakati sva moral, da ga zalije plima in najuza — nese na pesek. Sidra nisva imela, ker sem ga odrezal. Hands mi je dal naročila, kako naj povežem jadra in po dolgem trudu sva končno mirno obležala na mestu. — Sedla sva, da spet južinava.

Nekaj časa sva molčala. Nato pa se je oglastil Hands.

To sem napisal, da se bodo naši ljudje vedeli ravnavati in da bodo tudi znali, da sedanja vlada in stranke, ki so v njej, lovijo ljudske volje, sodbe volilcev in nočajo novih volitev.

Franjo Zebot.

Vladina zaupnica.

Vlada si je pridobila te dni zaupnico na preostankih našega parlamenta in sedaj se postavlja z njo ne glede na to, da je po celni državi na globoko in široko razvneto skrajno nezaupanje proti njej. Govori opozicionalnih govornikov, ki so trdo prijemale vlado ter dajali resne opomine in nasvetne so bili glas vpijočega v paščavi.

Vladni poslanci se sploh ne bivajo za take govorje in za take razprave, češ, saj imamo večino in kadar pride do glasovanja, bomo pa glasovali za vlado, pod katero se nam tako dobro godi, pa naj bo še tako nesposobna, in naj opozicija in narodna večina to ali ono govorji. Mi vladamo, mi smo vlada, sami se nastavljamo in sami si izdajamo tudi zaupnice in po hvali, tako si mislijo naši vladinovci in teh načel se tudi korenito drže. Izdali so si torej zopet enkrat zaupnico in za ta slovesen čin svoje glasovane mašine so si zbrali prav primerno in prikladno dobo.

Draginja raste, promet propada in kmalu bodo siromašni kraji popolnoma odrezani od rodovitnejših pokrajin, odkoder je doslej prihajala prehrana. Listi že pišejo, kako preti najhujša lakota siromašni Dalmaciji. Sajni čuda! Hrana, ki je že davno nakupljena v Hrvatski, se sedaj ni dosegla. Vagoni, natovorjeni s hrano v Osjeku, so se odpeljali in odpravili začetkom novembra, pa še do danes niso dospeli do svojega cilja in lačnega noga naročnika v Dalmaciju. Bog zna, kje so zaostali. Hrana in blago se nekje kvari, ljudje pa stradajo ter z obupom gledajo v bodočnost, katero ustvarja naša, s ponovno nezaupnico kronana vlada.

Pol leta že naglaša vlada potrebo varčevanja in razmetuje in razsiplje milijarde. Nered je že teko velik in nasilen, da se razni primanjkljaji ali pa sleparje še-le tedaj izsledijo, kadar zarezl praznina, kjer so bili še včeraj nakopčeni milijoni. Cariniki v Bitolju so morali pokrasti 6 milijonov dinarjev, da je višjim oblastnikom sploh padlo v oči, da se krade in slesari. Drzne tatvine in goluijne so v zadnjem času na dnevnu redu in skoraj pri vsaki igra glavno vlogo, kak višji uradnik. Veliko število so jih že zaprli seveda še-le potem, ko so že milijone pokradli, prej se ni opazile — in to bo menda edino zutjan

„Kapitan“, je dejal s svojim nepristojnim smehljajem, „tu-le leži moj nekdanji tovariš. — Kaj ko bi ga vrgli v more? Nisem občutljiv v takih stvareh, gotovo ne, pa zdi se mi, da tole mrtvo truplo ni prav nič poseben okrasek za krov!“

„Preslab sem, da bi ga sam dvignil čez pregrajo. — Razen tega mi ta posel ne ugaja. Naj leži tam! Meni ne moti!“

Tale „Hispaniola“ je nesrečna ladja, Jim, je nadaljeval. „Koliko je že ubitih in mrtvih, odkar sva se vrnala v Bristol. Nisem še videl tako nesrečne ladje. — Tale moj tovariš je mrtev, kajne? Jaz nisem učen, vi pa znate brati knjige in pisati tudi. Kaj m.slite, da naravnost vprašam — ali 'e takle mrtev človek mrtev za veden, ali pa še oživi?“

„Telo morete umoriti, Hands, duše pa ne. To bi že morali vedeti! — Vaš tovariš je na onem svetu in morbiti naju opazuje! —“

„Hm“, je dejal, „to je neprijetno, in zdi se kot da bi bilo pobijanje zgolj izguba časa. — Sieer pa, najs bi bode kakorkoli, z duhovi mi treba mnogo

je strahovite uradniške azmade, ki se že take dolgo obeta.

Kakor hitro prikipi tu ali tam red do vrhunca in zapreti strahoviti polom, kakor na primer sedaj pri premetu, se gospodja zberejo ter si v dolgih govorih mečejo krvido kakor žogo iz roke v roko, iz kabineta v kabinet. Polom je tu, lepo se dožene, kaj se vse ni storilo, kaj se je zamudilo, ko pa pride do vprašanja zakaj, se pa prometni minister izgovort na finančnega, da mu ni dal dovolj milijonov, ta pa zopet pravi, da jih ni niti zahteval.

Primerov: popolne brezbriznosti, ali bolje rečeno, brezvestnosti pri upravljanju z narodno imovino bi lahko našteli dolgo vrsto, pa ni potrebno, ker se to itak vidi in občuti v javnem življenju vsak čas in pri vsakem koraku, povedati hočemo samo še to, da s samopašnostjo naših vlad novcev tudi njih samoljubje ne pozna nobene mere in meje. Ne vidijo in ne priznajo perečih stvari in vprašani, ki so tu, ampak trdrovratno pojeto svojo pesem dalje.

Kako so samostojni in liberalci nalagali sloven. narod.

So gotovi ljudje, ki brez laži živeti na morejo. V laži plavajo, od nje se redijo, kakor ribe v vodi. Kar je voda za ribo, to je laž za take ljudi. Lažniji kljukci — to je premila sodeba za nje.

To velja ne samo za poedince.

Tudi za cele stranke velja označba laži in hinačstva, s čimer je opredeljeno celo njihovo bistvo. Taki lažniji kljukci prve klase, da se poslužimo srbskega izraza, so liberalci. Naslov imajo od svobode (libertas — svoboda), po svojem načelu in delu pa so največji nasprotniki ljudske svobode. Po njihovem programu bi naj liberalna, takozvana svobodomislna inteligence komandirala celemu narodu, ga politično zasužnjevala, oropala verske svobode in pravice do verske vzgoje mladih, v gospodarskem oziru pa ga izkorisčevala za nikdar dovolj polne malhe brezvestnega kapitalizma.

Prvoklasi lažniji kljukci so tudi sinovi meščanskega liberalizma na deželi — samostojni kmetijci.

Ko so ti kmetski liberalci prvikrat stopili na pozorišče slovenske javnosti, so se jim vsa usta cedila same slovenske samostojnosti. Ljudje na deželi so jim verjeli, ker so mislili, da so samostojni agitatorji poštenjaki. Ko pa so samostojni agitatorji zavzeli svoje sedeže v ustavotvorni skupščini

računati, toliko sem si že izkusil. — Duhov se ne bojim, Jim! — Jim, dober človek ste, ali bi stopili tudi v kabinu in mi prinesli — prinesli — kako se vraka pravi — pozabil sem — Dobro, — ali bi mi prinesli steklenico vina, Jim? Tole žganje je premočno zame!“

Niegovo obotavljanje mi je bilo sumljivo. In da bi rajši pil vino ko žganje, tega glađko nisem mogel verjeti. Njegove besede so bile le izgovor! Iznebiti se me je hotel za trenutek, toliko mi je bilo jasno. Pa kaj je nameraval, tega nisem mogel spoznati. Njegovi pogledi so se izogibali mojim očem in blodili po krovu, po jadrar, po morju in od časa do časa obviseli na mrtvem tovarišu. Režal se je in v neprikriti zadregi molil jezik iz ust, kakor otrok, ki ga zalotijo pri tativini.

S takim nerodnim in neumno prekanjenim človekom bom že še opravil! sem si dejal in sem bil koj pripravljen z odgovorom.

„Vina?“ sem vprašal. „Tem bolj! Hečete belega ali črnega?“

v Beogradu, so se pokazali v pravi ljudi lažnjivega liberalizma, s katerim jih je napolnjena duša in srce. Prva njihova dela v Beogradu so pokazala, to, kar dokazujejo vsa njihova dela, da so lažnjivci in varalice.

Ogoljuli so naše ljudstvo zlasti v vprašanju avtonomije Slovenije. Sa mostnost so obljudljali, glasovali pa so za centralistično ustavo, ki je pripravila grob slovenske samostojnosti in avtonomije. Sedaj pa hočejo ta grob izkopati do dna, in končno veljavno v njem zagrebšti avtonomijo v Sloveniji. V beograjskem parlamentu je te dni zaključil svoje delo odbor za razdelitev države na oblasti ali poarajine.

V tem odboru je Slovenska ljudska stranka zastopal dr. Hohnjec, samostojno Drotencik, pozneje Rajar, demokratski pa dr. Kukovec. Dočim se je Slovenska ljudska stranka po svojem zastopniku dr. Hohnjcu energično in dosledno borila za avtonomijo Slovenije in Hrvatske, je slovenski samostojni Drotencig izjavil, da se na Slovenia razdeli na dve pokrajini, katrima ni treba pravne avtonomije, ker baje naš narod avtonomije niti ne zahteva, in ker je tista samouprava, ki jo baje naša stranka nudi slovenskemu narodu, večja, nego je bila samouprava v nekdanji državi. Dr. Hohnjec je Drotenciga tako energično zavrnjal, kakor tak izdajica slovenska samostojnost zasluži.

Samostojno-kmetiški klub v Beogradu je potem odpoklical nerodnega Drotenciga in mesto njega poslal v odbor dolgočasnega Rajaria. Toda tudi ta mož je zadnjo sejo odbora za razdelitev države porabil za to, da se je z demokratom dr. Kukovcem izjavil za razdelitev Slovenije in za pokop avtonomije nerazdeljene Slovenije. Naš narod bo tem ljudem dal plačilo, ki ga zaslužijo politični lažnjivci in vrahice.

Politični ogled.

Kraljevina SHS. Pred parlamentom je zadnji dan razlagal ministri predsednik Pašić, kako zunanjopolitiko je doslej vodila naša vlada. V svojem govoru ni povedal nič drugega kot to, kar že vemo, da so nas dosedaj pristigli na vseh koncih in krajin in da še nimamo natančnih menj napram nobenih sosednih držav. Z Italijo mi ne bomo sklepali po Pašićevem zatrdilu tako dolgo nobenih trgovinskih pogodb, dokler ta ne izpazni čisto nam prizanega ozemlja. Sploh se bili zadnje seje narodne skupščine precej burni. Ministrski svet je zapatil zbornici, da bo dobival eks-cesar Karl na leto 6 milijonov frankov pla-

„Mi, mislim, — to je vseeno, prijatelj“, mi je odgovoril. „Ako je le dobro in močno!“

„Prav! Prinesel vam ga bom, — Hands, — pa iskati ga bom moral v kajutu!“

Ropotal sem po stopnicah, kolikor sem mogel glasno, sezul čevlje, stopil tisto po hodniku proti sprednjemu delu, zlezel po lestvici in previdno pomobil glavo na krov.

Moja najhujša pričakovanja bila so resnica —.

Hands je čepel na rokah in v kolienih in čestudi ga je rana na stegnu hudobolela — čul sem ga, kako je stokal — se je vkljub bolečini vlekel čez krov. V pol minutu je prilezel do kuosa zvitih vrv in poiskal v njem kratko bodalo, do ročaja pomazano s krvjo. Gledal ga je za trenutek, prezirljivo nabral spodnjo čeljust, pomaknil noge ostrino in ga hlastno skril pod suknjo na prsih. Nato je pa zlezel nazaj na svoj prostor.

Zadosti sem videl.

(Dalje pričetnjič.)

Ne in da bomo tudi mi prispevali lepe letne svote za vzdrevanje Karla in njegove rodbine. Ministri so dovolili za dozidavo novega kraljevega dvora v Beograd 3 milijone dinarjev. Zbornina se je nadalje bavila z vprašanjem trgovinske pogodbe med našo državo in Avstrijo. Vlada predлага, da se naj podaljša dosedanja začasna pogodba do 31. julija letašnjega leta. Poslanci Državne skupščine so zahtevali, da se očakava potovanje med nami in Avstrijo. Poslane dr. Hohnjec je zahteval od vlade vzpostavitev prometa na progi Maribor—Spilje—Radgona—Ljutomer. Ureditev trgovinskih in prometnih odnosa med nami in Avstrijo še pride enkrat pred parlament.

A v s t r i j a. V Avstriji je Schoberjeva vlada podala ostavko. Pri volitvi nove vlade pa je bila izvoljena zoper starja pod predsedstvom Schoberja. Avstrijcem obljubljajo Angleži več posojilo, da si bo enkrat Avstrija lahko uredila industrijo in vsaj nekako dvignila svojo korno.

I t a l i j a. Občinske volitve v Trstu in Primorju so končane. Slovenci so povsod propadli, ker se niso upali na volišča radi divjanja fašistov, ki so udirali v volilne prostore, trgali ijudem iz rok glasovnice in izvili na pretepe ter poboje.

N e m ē r i a. Nemška zbornica je sklenila prišilno notranje posojilo v znesku 1 milijarde zlatih mark.

R u s i j a. Iz Rusije prihajajo vedno nova poročila o strašni lakoti, ki se vedno bolj in bolj širi. Uživanje meseca mrljev je že skoraj na dnevnem redu. Oblasti sicer zapirajo ljudi, ki se lotijo človeškega mesa, a vse zmanjšavajo. Samarski guberniji so zaprli dve kmeti, ker ste jedli meso svojih umrlih otrok. V Slavniki je razdelila neka kmetica mrtvo telo svoje lastne sestrelne hčerke med se pri življenju osiale otroke. V Velikih Gušicah se je branilo 10 družin od mrljev. Grozna lakota že drži v svojih krempljih 32 milijonov ubogega ruskega naroda. Od 32 milijonov stradalih je 15 milijonov že izročenih neusmiljeni smrtni. V Evropi se pa vedno samo posvetujejo, kako bi odpomogli vsled lakote na smrt obsojeni nekdanji evropski žitnici — Rusiji.

Naši poslanci na delu.

Naši poslanci v Beogradu. Poslanci Slovenske ljudske stranke v narodni skupščini v Beogradu so organizirani v Jugoslovanskem klubu. Klub ima v poslopu narodne skupščine posebno klubovo sobo (pisarno), kjer so zbrani poslanci, kadar ni sej v zbornici. Tje dohaja vsa pošta za posamezne poslanice in klub, tam se tudi vršijo vsak dan seje narodnih zastopnikov. Pisma za naše poslanice se naslovijo: Jugoslovanski klub, narodna skupščina, Beograd. Iz Maribora potrebuje pošta v Beograd 4 dni. Iz Beograda v Slovenijo pa še več dni.

Za pomilostitev ubeglih vojakov. Vsled nerednih in drugih razmer je v začetku ujedinjenja naše države mnogo fantov zapustilo svoje kadre in pobeglo mnogo izmed njih preko meje. Danes bi se ti radi vrnili, pa se ne upajo, vsled kazni, ki jim preti. — Poslanec Krajnc, Zebot in tovariši iz Jugoslovanskega kluba so vložili upit na vojnega ministra, da se predlagajo ti v amnestijo (pomilovanje) ter se jim dovoli, da odslužijo svoj dolžni rok v kadru brez kazni.

Razmere na državnih železnicah. Poslanci Krajnc, Skoberne in Zebot so vložili interpelacijo na ministra sabračaja (železnice) zaradi neredne vožnje po železnicah in ker se v vlakih ne kuri, da morajo potniki naravnost prezebovati. Poslanci, zahtevajo, da se razmere pravilno ureduj.

Pošta v Makolah. Poslanec Zebot je vložil 27. januverja oster upit na ministra pošte telegrafa in telefona radi nerednih razmer pri poštnem uradu v Makolah. Ze dolgo časa je, kar je poštna direkcija v Ljubljani pri poštnem uradu v Makolah dostavljanje poštnih pošiljatev po selskem pismenošči. Niti občinski uradi ne dobivajo dostavljenih uradnih pošiljek. Poslanec zahteva v interpelaciji, da se naj zoper uvede dostavljanje pošiljek po poštnem selu in naj se pri poštnem uradu Makole uvede tudi po poldanska služba. O uspehu interpelacije bomo poročali.

Delovanje našega poslanca Pušenjaka. Naš poslanec Pušenjak je podvzel odločne korake pri beograjski vladni radi italijanske carinske politike. Italija hoče preprečiti z vsemi možnimi ovirami naš lesni in živinski izvoz preko morja. Pušenjak zahteva, da tudi naša vlada stori iste korake, da prepreči v našo državo uvoz italijanskega blaga tako dolgo, dokler tudi in italijanska država ne bo začela z naklonjenostjo napram našemu izvozu. Poslane Pušenjak je vložil več protestov proti nastavljanju protestantskih učiteljev na naših, od samo katoliških otrok obiskanih šolah na Stajerskem.

Tedenske novice.

Cenjenim naročnikom! Nekateri stari naročniki še naročnine niso poravnali. Prosimo jih, da to takoj storijo, ker se jim drugače list ustavi. Naročniki, ki si list še le zdaj nanočijo, ne dobijo do zdaj izišlih števil, ker jih nimamo več, ampak prejemajo list od zdaj zanaprej. Ako bi pri določiljanju lista bil kak nered, prosimo, da se list takoj reklamira. Za reklamacijo se vzame navaden košček papirja, na kojega se napiše zunaj beseda: „Reklamacija“ in naš naslov, na drugi strani pa se napiše da se reklamira list. Take reklamacije so poštne proste. Kdor si list naroči in ga v 10 dneh ne dobi, naj takoj reklamira, ker je gotovo nastala kaka pomota. Stevilo naših naročnikov je poskočilo za 5000. Ce bi bili povsod pridno agitirali, bi jih bilo najmanj 10.000 več. Novi naročniki še vedno prihajajo in upamo, da se bo agitacija za naš list še vedno nadaljevala in bo število naročnikov rastlo še naprej. „Slov. Gospodar“ stane celoletno 12 din., polletno 7 din., četrtnično 4 din. — Upravnštvo.

Prihodnja številka „Slovenskega Gospodara“ izide prihodnjih zopet na osmih straneh.

Naš pokrajinski namestnik Ivan Hribar je odlikoval mariborskega knezoškofa z redom Sv. Save I. razreda minula nedeljo. Gospod namestnik se je pripeljal v Maribor v škofovovo palačo, kjer se je zbral ob priliku odlikovanja 30 določenstvenkov. — Dasi težko bolan, je škof vstal. Gospod krajevi namestnik je škofa lepo nagovoril in povedal, da ga je kralj Aleksander visoko odlikoval za njegove zasluge. Za odlikovanje se je škof lepo zahvalil, ter nazdravil kralju in njegovi nevesti.

Varujte se ovaduhov! Pri nas se je zoper zelo bujno razvezelo ovadušto. Stene imajo ušesa, pa to še ni vse, celo po cestah in vseh vsakdanjih ponau te spremljajo srepe špijonske oči in prisluskujejo okrog tebe zelo tanka ušesa. Živimo v podobni dobi kot leta 1914, ko je cela jaša ovaduhov noč in dan prežala okrog poštenih ljudi, da vame kako besedo proti črno-žoltemu tronu in vojski ter spravi človeka v ječo, sebe pa z judoževim delom povzdigne med zasluzne patrijote. Tako je bilo in tako je zoper! Pri tem je pa se to, da se isti ljudje kot nekdaj tudi danes z ovaduštvom povzdigajo med „državotvorce.“ Iz poročil, ki prihajajo iz dežele, je razvidno, da so se tudi nekateri demokratični učitelji poviševali temu nečednemu in umazanemu goslu. V občevanju z našimi ljudmi kažejo sicer zelo prijazno lice, pri tem pa pazio zelo skrbno na vso besedo, ki bi se dala nekoliko zaviti ter uporabiti za kako ovadbo. Posebno dobro se obnesejo razne ovadbe o žalitvi kralja, kraljevega rodu in vojske. Imamo celo vrsto slučajev, kako so takaki brezvestni ovaduhli skušali poštene ljudi spraviti v večlečno ječo s tem, da so potvarjali in zavijali njihove populoma brezpomembne opazke. Med ovaduhim je nekaj prav prebrisanih tičkov, kako ne bi, saj se vadijo že dovolj časa v obrekovanju, ovaduštu in klečeplaženju! Danes pred eno, jutri pred drugo oblastjo in če bo treba tudi še pred tretjo in četrto. Ovaduh te prav skrbno zaplete v razgovor, začne sam to in ono grajati, samo da bi izvabil iz tebe kako ostro, a nepremišljeno besedo. Kakor hitro jo izustiš, jo nese že toplo kakemu oblastniku in ti sam ne veš, kako dobiš otočnico na vrat. — Bodite torej v vseh svojih besedah zoper, zelo previdni!

Krajevne odbore Kmetske zveze ozir, SLS prosimo, da v smislu razposlanih okrožnic d'impreskličijo občne zvore in da izvolio nove odbore. Vse drugo, kar je razvidno iz okrožnic, in imena ter naslove novih odbornikov nam vpošljite vsaj do sredine meseca februarja. Tajništvo SLS v Mariboru.

Samostojni že imajo 1 milion za vojni sklad. Slabostojni se že bahačijo okrog, da so zbrali za vojni sklad 1 milijon kron. S tem denarjem nameravajo zoper slepomisiti pri prihodnjih volitvah in loviti v svoje slabostojne izdajalske mreže revnejše ljudske sloje. Ce mislio samostojni, da bodo lovili volilce s pomočjo zdaškega denarja, se presneto motijo. Po zaslugi Samostojne upeljani novi dnyki dovoči govorijo o umazaji zemlje avdi samostojnih izdajic ljudstva pravic in koristi.

Drugim za vzgled. Iz Belih vod nam poročajo: Uspeh shoda gospoda poslanca Pušenjaka v naši župniji je krasen. Izmed 400 prebivalcev župnije jih je pristopilo h. Kmetski zvezi do srede januarja nad 90. Zdaj jih je getovo že nad 100, ker se nabiranje članov nadaljuje. Naši ljudi pa štejejo 51 naročnikov!

Shod Kmetske zveze pri Sv. Andreju v Slov. gor. je v nedeljo, dne 29. t. m. lepo uspel. Nad 300 naših najboljših mož in mladeničev je pazljivo poslušalo g. prof. Vesenjaka, ki je v poldrugournem govoru opisal naše skupne težave in slabo gospodarstvo sedanjih vladinovcev. Sklepoma je govoril tajnik Golob o potrebi mladinskih gospodarskih in političnih organizacij. Po shodu se je vršila volitev novega odbora Kmetske zveze. — Enak shod se je vršil pri Sv. Boštenu. Tudi tukaj je bila udeležba povoljna. Govorila sta g. prof. Vesenjaka in tajnik Golob. Vsa znamenja kažejo, da bo Samostojni v Slov. gor. kmalu odklenkal.

Kako je na Hrvatskem? Citatelje „Slov. Gospodara“ bo gotovo zanimalo, kako je sedaj na Hrvatskem. Skoro vsak otrok že ve govoriti o voditelju hrvatskih seljakov Radiču. Radič, Radič, Radič, se sliši venomer. Kdo je Radič? Po mišljenu star liberalcev. Njegovi prijatelji nekdaj so bili: znan protivnik katoličanstva v naši državi Svetozar Pribičevič, socialist Demetrovič. S temi ljudmi je izdal svoj čas protikatoliški list „Hrvatska misel.“ Radičevi sodruži so ustanavljali razne strančice na Hrvatskem: liberalec Lorković inteligenco (razumništvo), g. Pribičevič Srbe, Bukšeg delavstvo in Radič sam seljake. Radičev pozdrav: „Hvaljen Jezus!“, s katerim pozdravlja na shodih, je samo metanje peska v oči hrvatskemu ljudstvu. — Radič ni stal en v svojih nazorih Leta 1902, z časa velikih srbskih pobojev v Zagrebu, je Radič ovajal Hrvate, ki so bili potem hudo kaznovani. Pozneje je zoper javno govoril, da so Hrvati in Srbi eden narod in se morajo složiti roti Madžarom. Leta 1903 se je udeležil kronanja srbskega kralja Petra Karadžordževića v Beogradu. Vičal mu je: „Živijo prvi Jugoslavski naš kralj!“ Kmalu nato se je zvezal z madžaronskim banom Tomašičem, ki je držal s Srbi, a je preganjal Hrvate. Pozneje je zoper iskal stikov z našim dr. Krekom, dokler ni prešel k takozvanim frankovcem. Sedanja njegova politika je, da druži vse nezadovoljne ljudi na Hrvatskem. On prisluskuje Radiču ne dela po smotrenem programu. On pravi: Jaz poslušam, kako narod govorja danes, kako jutri, in tako delam politiko. V svojem listu „Dom“ je nedavno tega zapisal besede: „Ako narod hoče Boga, sem tudi jaz za Boga, če pa narod Boga ne potrebuje, ga tudi jaz ne branim in ne potrebujem. — Radič ni hotel iti s svojimi narodnimi poslanci (50) v Belgrad. Ce bi se Radič udeleževal sej ustavovtrne skupščine, bi Jugoslavija nikdar ne imela centralistične ustave — Hrvati in Slovenci bi dobili to, kar si želimo in zakar se borimo. Naš avtonomijo. Sedanja brezvestna vlada je bila nemogoča. A Radič sedi že od 28. nov. 1920 doma, hujška, a za našo ničesar ne storji. — Sedaj je Radič ustvaril na Hrvatskem takozvani blok ali zvezo hrvatskih strank, pa brez naše ljudske stranke. Namen tega bloka je tudi borba proti ljudski

stranki. S tem pa je Radič zoper nezmerno škodoval velikemu gibaju avtonomistične cilje. Ne bo dolgo, ko bo Radič zoper objemal Pribičeviča.

— Na Hrvatskem vse nekam z napetostjo pričakuje, kaj da bo. Hrvatsko ljudstvo je do skrajnosti razburkan. Brani se plačevati davke, a eksekutorji z oboroženo silo rubijo ubogaga seljaka. Mladiči ne gredo k vojakom, cele kompanije žandarjev in vojstva jih lovijo. Cele stotine kmetov zapirajo in jih pred sodišči krušo obsojajo. A Radič, ki jih je nahuskal, stoji ob strani in ne gre v Beograd. On se ne nezadovoljstvo bolj podpihuj, pa kaj resnega in za narod dobrega ne stori. Dobro hrvatsko ljudstvo je po Radiču zapeljano na razna kriva pota. Na eni strani pridiguje hrvatsko republiko, na drugi strani pa hujška proti naši stranki, ki vrši veliki boj za avtonomijo. Radič hujška narod, a nič ne stori, da ga ščiti ob času nesreče. Tak je Radič, tak je položaj v Hrvatski. Na Radičovo pot slovensko ljudstvo ne bo šlo.

O naši zunanji politiki je govoril politični očak Š. Pašič in njegov govor je menjal bil tudi povod, da so se vladinove sami sebi dopadli, ter so dali zaupnico. Govoril je namreč mnogo, tovedal je pa priv malo. Jedro njegovega govorja je bilo pač to, da naša zunanja politika sledi politiki „velikih zavezniških“. Kdo so ti, pa seveda ni povedal, saj bi tudi ne more. Večka antanta to ni, ker so si Angleži in Francuzi navzkriži kakor nikdar poprej. Prav bi povedal, če bi bil dejal, da sledimo politiki Francov, da smo njihovi slepi, prepokorni h. apri, kakor nekdaj carske Rusije.

Rajni papež je užival visok ugled v Beogradu. V Beograd je že odpotoval zagrebški nadškof dr. Anton Bauer, kjer je opravil v katoliški cerkvi v Beogradu slovesno mašo zadušnico za pokojnim papežem. Mas za rajnim Benediktom so prisostvovali: Kralj in njegov dvor, vlada, diplomatski zbor, parlament in generali.

Se ena o Koroščevih svilenih bluzah in modreih. Ker je naš poslanec Sušnik v seji narodne skupščine dne 25. januarja napadel finančnega ministra dr. Kumanduša, kateremu je očital popolno nesposobnost, je leta 1920 odgovoril prav po „cincarski“ („Cincarji“ — tako se imenuje one srbske napole izobražence, ki so cigansko-grško-rumunskega pokolenja). Očital je poslancu Sušniku, češ, da je dr. Korošec na nekem shodu v Ptulu hujški proti državnemu posojilu in tem očital do državnemu državo. To je seveda velika laž. O tem, kar je govoril dr. Korošec,lahko izpričuje na tisoče poslušalcev. Ko je finančni minister izustil to laž, so mu samostojneži in liberalci burno ploskali. — Ker še med našim ljudstvom ni pojasnjena tista Koroščeva zadava o „svilenih bluzah in modreih“, ki jo je „Kmet. list“ vspredno do liberalnega časopisa tolkokrat ogreval, hočemo tudi o njem spregovoriti. Leta 1919, ko smo imeli Protič-Koroščovo vlado, in ko se je dobilo za šest do sedem dinarjev 1 dolar (denar placaš 80 dinarjev za 1 dolar!), je dr. Korošec kot minister prehrane kupil eno ladjo ameriškega blaga. — Eago je bilo solidno in 50% cenejeno v tuzemstvu. Država je moral prevzeti celo vsebino ladje in ni mogla izbirati. Par zabojev igralnih kart je dotična ameriška tvrdka vzele nazaj, ostalo blago pa je ministerstvo spravilo v svoja skladische. Med drugim se je nahajalo tudi nekaj ženskih bluz, toda ne svilene, temveč volne! In volnene bluze vendar niso luksuzno blago! Tega ne more zatrjevati niti najhujši nasprotnik naše stranke. Kar je za moškega topla suknja, to je za žensko volnena bluza: del potrebne oblike. Ce je država pozneje, po odstopu Protič-Koroščeve vlade utrpela kako škodo, ni to zakrivil dr. Korošec, temveč demokratsko-socijaldemokratska vlada, katera ji je sledila. Parfuma, pudra, modreje, svilene rut, atlasovih čevljev, narancne in drugega luksuznega blaga pa sploh ni država takrat prevzela. To je ostudna laž, s katero še samostojneži lovijo svoje neumne kaline. — Protič-Koroščevi vladi je sledila Da' vidovič-Kristanova, nato Vesničeva in dve Pašičevi. Ce je v tem času del onega blaga „izginil“, niso tega zakrivili klerikalci. To naj si zapomnilo

enkrat za vselej vsi obrekovalci našega voditelja, ki je nad vsakdanjimi lažmi onemoglih nasprotnikov tako vzbiken, da bi nam ga ne bilo treba braniti. Pika.

Zelzniška zveza Maribor-Spišje-Radgona-Ljutomer pred narodno skupščino. Naš parlament se je bavil 28. t. m. s trgovinsko pogodbo med nami in Nem. Avstrijo. Pri tej priliki se je oglasil k besedi naš poslanec dr. Mohnjec in se zavzel za vzpostavitev prometa na progi Maribor-Spišje-Radgona-Ljutomer. Povdarij je, da je ta proga razdeljena na tri dele: Maribor-Spišje je v naših rokah, Spišje-Radgona v avstrijskih, Radgona-Ljutomer pa zopet v naših. Ukinitev prometa na tej progi je nepregledna škoda za vse kraje, ki ležijo ob tej progi in sploh za cele Slov. gorice. Jugoslovanski klub zahteva od Beograda, da podvzame vse korake, da se promet na zgoraj omenjeni progi zopet obnovi.

Jugoslovanska Matica, podd. Začel priredi svoj redni občni zbor po običajnem dnevnem redu v nedeljo, dne 5. februarja t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni g. Vilko Kukca v Zaldu. Pridite vsi!

Upravičene pritožbe radi malomarosti pri brodu. (Dopis od Sv. Martina pri Vurbergu). Okolica Šentmartinska je v zadnjem času čisto odrezana od prometa. Dva broda sta preko Drave, a tudi v največji sili ne more nikdo preko vode: prvi ne vozi, ker je res premajhna voda, drugi v Zgornjem Duplku pa mirno počiva radi malomarnosti ter klubovalnosti načelnika. Radi malenkostnega nedostatka ne vozi ta brod že 14 dni ne, a načelnik ga doslej ni prišel niti pogledat. pride sila, ljudje rabijo zkravnik, ali v slučaju ognja požarno brambo. Od kod naj se dobi pomoč? Cestni mosta ni, broda ne vozita, človek je pri najboljši volji po odpomoči izpostavljen poginu. Skrajni čas je že, da že vendar enkrat merodajne oblasti nekaj storijo, da se zgradi cesta, most ali pa vsa, da bosta broda prevažala vedno.

Naša železniška uprava ima pozjavi železniškega ministra pokvarjenih polovico lokomotiv in 16.000 vagonov. V celi naši državi imamo tri delavnice za železniške potrebe in sicer delavnico južne železnice v Mariboru, delavnico državnih železnic v Zagrebu in Nišu. Od vseh teh delavnic pa je uporabna in z vsem potrebnim oprijemljena le delavnica Južne železnice v Mariboru.

Koliko vagonov se uporabi pri nas v stanovanjske namene? Naž železniški minister je izjavil, da imajo 6000 vagonov na razpolago brezstanovanjci po mestih. Ker je vzetih iz prometa 6000 vagonov, trpi država na leto vsled tega 40 milijonov dinarjev škoda.

V naši državi ima Ko 15.000 slepcev. Največ teh pomilovanja vrednih reverežev je v Bosni in Hercegovini in sicer 5.000. Za lajšanje bede slepcev so pri nas 3 zavodi in sicer v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu.

Po Beogradu, kjer kar mrgoli policijev in žandarjev, se ob belem dnevu ali pa zgodaj zvečer po najbolj obljedenih delih mesta izvršujejo zelo držni zločini in goljušje, pri katerih se zločinci in banditi navadno izdačajo za policaje in političke uradnike, da se z večjo gotovostjo oskubejo žrtev, ki jim pada v roke. Prave policije se jim ni treba batiti, ta je, kakor izgleda — zaposlena pri preganjaju in zatiranju političnih nasprotnikov današnje vlade in pri tem nima časa in pogleda za raznovrstne bandite, roparje in tatove, posebno če so boljše ublečeni, ter lepo srbski govore. — Za primer naše varnosti v naši prestolici služi prav dobro tudi ta-le slučaj za zadnjih dñi: Zgodaj zvečer greska dva delavca-Bosanca po neki zelo živahnli ulici ko ju prestreže in nagovori troje dobro ublečenih mož, če sta pripravljena sprejeti neko delo. V razgovoru in razlaganju, kako bi bilo to delo — gredo po ulici naprej, eden od treh ne znancev se med potjo loči, na oglu se jim pa zopet pridruži ter pravi, da mu je poprej med razgovorom izginilo iz žepa 2000 dinarjev in da jih je gotovo en teh dveh delavcev izmačnil. Delavca zatrjujeta svojo nedolžnost, pa vse zastonj — trojica ju začne kar na njeni tipati in preiskavati po žepih. — Pobrali so njima ves denar — okrog

300 dinarjev, dali ga v neko žuerto ter oba delavca odvlekli s seboj, češ, da gredo na policijo. Med potjo pa se trije tiči premislijo, pravijo, da se ne plača noditi na policijo, ker ta oba delavca nedolžna in ker se v njima ni našlo pogrešanega denarja. Eden zmed njih izvleče iz žepa kuvert, — čes, tu ima vajin denar načini in nato izginejo vsi trije, delavec od. ira žuerto in najde v njej nekaj časopisnega papirja.

Mraz v Beogradu. Zadnje dni vla da v Beogradu, kakor nam poroča naš beograjski dopisnik, zelo oster mraz. Od Crnega morja veje tak hud in mrzel veter, da ti gre mraz do kosti. Donava je že skoro do cela zmrznjena. Promet med Beogradom in Žemunom se vzdržuje edinole z vlakom. Po Donavi je promet s parniki zaprt, ker je Donava že skoro docela zmrzljena. Okoli 1000 m široka reka je še le toliko ledu prosta, da ne more peš naravnost iz Beograda v Žemun. Parniki in ladje tečijo v ledu. V Beogradu se začne čuti pomanjkanje raznih potrebščin, ker edini dovoz tvori počasna, enotirna državna železnica.

Zaprti uredniki, zapečatec uredništva. V Novem Sadu je izhaja madžarski list „Delbačka.“ Pisal je baje v protidržavnem duhu, vsaj velesrbsko, tudi v Novem Sadu izhaja že glasilo „Istina“ je to vedno trdilo ter pozivalo oblasti, naj list vendarle zadusi. To se je tudi zgodilo, zaorli so vse tri urednike, glavnega še posebej zato, ker je baje s prezirljivimi besedami odvrnil nek članek o krajševi zaročki. Te dni bi se imela vrši i proti njim razprava po obtožbi večljajje, minister notranjih zadev jo je pa ustavil in zabranil tudi zborovanje, katero so hoteli sklicati vročekrveni narodnjaki okrog „Istine“, ker bi lahko prislo do izgrefov proti madžarskemu tamšnjemu prebivalstvu. — Gojovo se skriva mnogo nasilja pod načnjaštvom, da je celo ministru preveč.

Demokrati izgred v Cakovcu. Te dni so se neki uradniki-demokrati hudo napisali pozno zvečer v stanovanju svojega političnega prvaka dr. Novaka v Cakovcu in v pisanosti jim je prišlo na misel, da bi šli na izlet v Nedeljsice. Navalili so pred hišo izvoška Kreusa ter med kričanjem in razbijanjem zahtevali, da jih vozi, četudi so bili poprej že telefonično objavili, da ni nobenega voza na razpolago. Ko so se pred hišo in na dvorišču dovolj nakričali, so vdrli tudi v privatno stanovanje, tudi to so razbijali in celo teplji Kreuzovo gospo, da je odmedela! Lepe razmere! — Banditsko divjaštvo se torej že uradnikov oprijemlje in to ne samo v Južni Srbiji, temveč tudi v naših krajih.

Javna varnost v zagrebški okolici je presneto slaba. V bližini Zagreba so našli v zadnjem času mrtvo truplo mladega človeka. A o vzroku njegove smrti ne ve nikdo nič. Orožništvo stika brezuspešno za ubijalcem. — Pred par dnevi je vojak musliman zvabil dekle v gozd pri Zagrebu, ga dvakrat zabodel in ga nato oropal. Vojaka-ropinja so že izsledili. — Krog Zagreta se potikajo cele bande roparjev, ki streljajo na potnike in ogrožajo tam na najresnejši način javno varnost. Zagrebški okoličani se nevoljno povprašujejo: Čemu li neki plačujemo toliko žandarjev, ako se človek ne čuti več varnega v okolici tako velikega mesta kot je Zagreb.

Osojen je bil v Zagrebu na sedem let težje ječe znani Vladimir Novak, ki je zagrešil veliko tativ in na silnih vlotov. Ko so razglaševali obsodbo, se je nabralo v sodno dvorano veliko število uzmivočev, da bi slišali, kako nagrada prejemajo tativi in vlotilci. Policija se je pomešala med te zbrane nepoštenjakovičem in aretirala 12 glede poštenosti osumljenih oseb.

Naš kralj odpotuje 20. februarja v rumunsko prestolico Bukareš. Dne 22. februarja se bo izvršila na rumunskem kraljevem dvoru cerkvena zarka našega kralja Aleksandra z rumensko Marijo.

Tiskarna sv. Cirila sprejme takoj učenca ali vajenca. Prednost imajo taki, ki stanujejo pri starših v Mariboru ali v bližini. Zahteva se nekaj srednje ali pa meščanske šole.

Usmiljenim ljudem. Deklica stara osem let, se odda za svojo. Kdor bi jo hotel vzeti, naj naznani na naslov:

Jožef Inhart, Topole, p. Braslovče.

Gospodarstvo. Izmenjava 5 dinarskih bankov-

cev.

Finančno ministrstvo je odredilo, da se začnejo 20 januarja jemati iz prometa 5 dinarski bankovci, ker so zasledili med njimi več vrst ponaredb. Te bankovce zamenjuje Narodna banka v Beogradu in njene podružnice po večjih mestih. Od 20. januarja teče 10mesečni rok, in sicer 6 mesecev za izmenjavo teh novčanic pri podružnicah in centrali Narodne banke, preostale 4 mesece pa se izmenjajo ti bankovci samo pri centrali Narodne banke v Beogradu. Da se občinstvu, ki biva v krajih, oddaljenih od središč, v katerih se nahajajo centrale ali podružnice Narodne banke, olajša izmenjavo novčanic po 5 dinarjev — 20 kron, je izdala glavna direkcija državnega računovodstva naredbo in potrebnata navodila vsem državnim blagajnam in davčnim uradom, da posredujejo pri izmenjavi teh novčanic.

Pri izmenjavi teh bankovcev bodo imelo ljudstvo zopet mnogo nepotrebnih stroškov, potov in jeze. Prizadeti bodo seveda samo revnejši sloji, ki imajo največ teh bankovcev, bogataši pa majno dobelje bankovce in stanujejo po mestih, kjer jih lahko brez neprilik izdajo in zamenjajo.

Vprašati pa moramo tudi na merodajnem mestu:

Ali imamo že nadomestilo za te bankovce? Ako ni preskrbljeno za novo bankovce, potem bo zopet pomanjkanje manjšega denarja. Ali pa mislimo gospodje pri vladni, da bo draginja kmalu tako velika, da 20kronskih bankovcev ne bomo rabili, ker se kakor v Avstriji za nje niti ene žemlje ne bi dobilo, da bomo torej samo velike bankovce potrebovali kakor v Rusiji? Opozorjam nato gg. poslance, ki naj izposlujejo, da bodo državne blagajne te bankovce sprejemale do zadnjega in izdajale samo nove ter da naj vlada nove bankovce pravočasno preskrbi da ne bodo zopet ravno revnejši sloji oškodovanji.

Mariborsko sejmsko poročilo z dne 24. t. m. Priguralo se je: 12 bikov, 170 volov, 294 krov, 5 telet in 6 konj. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile slednje: debeli voli 1 kg žive teže 24 do 30 K; poldebeli voli 22 do 24 K; plemenski 24 do 27 K; biki za klanje 13 do 20 K; klavne krave, debele, 16 do 18 K; plemenske krave 16 do 18 K; molzne krave 16 do 18 K; breje krave 16 do 18 K; mlada živila 12 do 16 K; krave za klobasarje 9 do 14 K.

Mesne cene v Mariboru. Voščarsko meso I. vrste 1 kg 32 do 34 K; II. vrste 28 do 30 K; meso od bikov, krov, telic 24 do 26 K; teleće meso I. vrste 32 K; II. vrste 30 K; svinjsko meso sveže 48 do 75 K.

Cene živili v Beogradu. Cene se računajo za 100 kg: goveja živilna 350—600 dinarjev, svinje 900—1200 dinarjev.

Razne cene v Beogradu. Bela moka po 6% din. 1 kg 32 do 34 K; II. vrste 28 do 30 K; meso od bikov, krov, telic 24 do 26 K; teleće meso I. vrste 32 K; II. vrste 30 K; svinjsko meso sveže 48 do 75 K.

Razne cene v Skoplju. Zito 100 kg

pšenica 309—312 din., rž 208, ječmen 200, koruza 208, fižol 250—360, krompir 108, sočivje 220, pšenica moka 384, koruza 120. Živila: konji 1 komad 2000 din., voli 1615, bivoli 1375 do 1400, ovce 100 do 150, koze 100 do 150, debele svinje 1375 din., 100 litrov vina 560—800 din., žganja 480—1240 dinarjev.

Zitne cene. Pšenica 1530—1550 K, sremski ječmen 1120—1140 K, koruza 1150—1160 K, moka nularica 21—21,50 K, krušna moka 18,30—18,50 K, otrobi 7,75—8 K.

Prodaja drva iz državnih gozdov se sme po najnovejši odredbi ministrstva za šume in rude vršiti samo potom javne dražbe.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 303, francoski frank 25,15 naših

kron. Za 100 avstrijskih kron je placičati 3,35 do 3,50, za 100 čehoslovaških kron 587 do 590, za 100 nemških mark 150 in za 100 laških lir 1345 do 1348 jugoslovanskih kron. V Curihu znaša vrednost naše krone 1,65. Od zadnjega poročila je vrednost denarja padla za 5 točk.

Razgled po svetu.

Sv. Ambroža so oropali. V cerkvi v Milanu je pokopan sv. Ambrož. Teden so vdrli v grobničo sv. Ambroža neznanati tatovi in so oropali truplo svetnika dragocenega nakita, ki je obstojal iz dragih kamnov, zlate in srebre.

Krik otroka povzročil strah in zmedo. V nekem berolinskem kinematografu je viknil otrok: „Ogenj, ogenj!“ Gledalci so začeli na ta krik vsi drveti proti izhodom. Pri tej priliki je bilo več nevarno pogaženih.

Milijonarjev sin slepar. Budimpeško časopisje prima še, da je gledališka igralka Elizabeta Balassa tožila milijonarjevega sina Evgena Farkaša, ker je izvabil od nje pod pretezo ženitve dragocenosti v vrednosti četrti milijona. Zadnjič je bila že njim na Dunaju, kjer je plačala obed s svojim dragocenim prstanom. Ko se je Farkaš na njene stroške pošteno na jedel, je izginil. Na policiji so povedali igralki, da ima ta milijonarjev sin že več sleparji na vesti.

Daleč smo prišli. Pobalini so udrli v več cerkev v Zadru, razbili slike in svete kipe, pomazali slikarijo in načorgali po stenah: Doli z vero ter smrt papežu (ki je umrl)!

Nansenova obtožba. V. prvi sej mednarodnega odbora za pomoč gladiljoci Rusiji je bil 25. januarja t. L. izvoljen predsednikom, zastopnik Švedskega rdečega križa, g. Cederkranc, podpredsednikom pa dr. Girsu, zastopnik čehoslovaškega rdečega križa. Po izvršeni volitvi je nadkomisar Nansen (slavit raziskovalec severnega tečaja, naravoslovec in zemljepisec) poročal o položaju v bedni Rusiji. — Lakota sega čedalje bolj okoli sebe, in v pokrajnah, v katerih je zavladala neizprosna uničevalka človeštva, gladuje 32 milijonov ljudi. 19 milijonov ljudi je ogroženih od smrti, od teh pa jih je 15 milijonov gotovo že propadlo. Nansen je povdariš, da bi Evropa lahko bila rešila te ljudi, aki bi se bila zganila v septembra lanskega leta, takrat, ko je klical brezbrizne narode zapada na pomoč. Rešitev preostalih je mogoča le tedaj, če vladade nemudoma priskočijo na pomoč. Nadalje — tako pravi Nansen — je pisanje kapitalističnih listov, češ, da ruska vlast ovira pomočne akcije, pravojeno s preračunjenimi lažmi, ki zahitajo neštevilna človeška življenja. Ruske oblasti ne ovirajo dobrodelnih komisij nikjer; živila prihajajo neboskodovana in nepokrađena na določeno mesto. Ako pa pomoč ni tako izdatna, kakor bi bilo pričakovati, je krivda pripisovati slabim prometnim razmeram po vsej Rusiji. Oskrba Rusije s premogom in krmili za transportne konje je nujna. Zboljšanje železniških prog je nemogoče, ker so ljudje že tako oslabeli, da ne morejo več delati, saj si ne morejo niti po živila, ki jih razdeljujejo na določenih mestih. Ker pridejo za transport živil samo tri železniške proge v postopev, bo mogoče v štirih mesecih rešiti samo eno tretjino ogroženega prebivalstva. Vprašanje: ali naj se posilja žito za kruh ali za semeno, je pri vsem tem tako pereče, kaiti vsled nezadostnih transportnih sredstev bi pošiljali eno na račun drugega. Cim več bi sedaj poslali semena, (za posnežno rešitev ljudstva), temveč bi jih moralno sedaj umreti. Izbiranje posameznih pokrajin in ljudi je strašno vprašanje, katerega nihče ne more za dovoljivo rešiti . . . Nato se je bavila konferenca z vprašanjem, ali se naj reši predvsem za delo potrebnih odrasleg ljudi, ali mladino. Doslej je Amerika darovala za pomoč Rusiji razna živila v vrednosti 28 milijonov zlatih frankov. Večina evropskih narodov je vse do današnjega dne gledala to strašno žaloigro Rusije. —

Tiseče ljudi v vseh deželah uporabljajo že 25 let prijetno dišeč Feller-jev „Elsafluid“ kot kosmetikum

za nego zob, zognega mesa, glave, kot dodatek k vodi za umivanje, ker je radi svojega antiseptičnega in čistečega osvžujotega delovanja najboljšega učinka. Ravno tako je priljubljen kod krepko blago delujoče in

Vrlo prijetno sredstvo za drganje

hrbta, rok, nog in celega telesa. Je mnogo močnejši in delujoči nego Francosko žganje in najbolje sredstvo te vrste. Tišče priznanja! Z zamotom in poštino za vsakogar: 3 dvojnate ali 1 specjalna steklenica 48 K.

ZA PRODAJALCE: 12 dvojn. ali 4 špec. steklenice 168 K, 24 dvojn. ali 8 spec. steklenice 280 K, 36 dvojn. ali 12 spec. steklenice 394 K. **POSTNINE PROSTO** na Vašo pošto. Kdor denar naprej, pošle dobi še popust

10%.

PRIMOT: Elsa obliž za kurja očesa 5 K in 750 K; Elsa menolni klinčki 12 K; Elsa posipalni prašek 11 K; Pravo Elsa ribo olje 85 K; Elsa voda za usta 36 K; Elsa kolonska voda 41 K; Elsa šumskimiris 41 K; Glycerin 6 in 30 K; Lysol, Lysiform 30 K; Kineski čaj 3 K; Elsa mrčenski prašek 15 K; Strup za podgane in miši po 8 in 12 K.

EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica donja, Elsa trg 341 Hrovaško, 741 a

Vaša želja imet res dobro in zanesljivo uro, je izpolnjena, ako si preskrbite uro iz znane urarske tvrdke.

SUTTNER. Prihranite si popravljanja in jezo.

NAJFINEJSE URE iz nikla, srebra, tula in zlata i. t. d.

NAROCNE URE Bogata izbira verižic, prstanov, uhanov, naročnic predmetov iz zlata in srebra vsake 3-20 vrste. — Zahtevajte cenik s slikami od:

Tvorniške tvrdke H. SUTTNER, Ljubljana št. 992.

„KORANIT“

asbestni škriljevec, najboljše sredstvo sedanjosti za pokrivanje streh in obloženj zidov. — Tovarna v Karlovcu (Hrvatska). Glavno zastopstvo za Slovenijo

Fran Hočvar, Meste p. Žirovnica, Gorenjsko.

Stavbeniki, podjetniki, pokrivači in vsi, ki hočete imeti dobro pokrito streho, sigurno proti dežju, toči, snegu, požaru in viharju zahtevajte oferte. 4-5 24

ZAHVALA.

Povodom prebridke izgabe naše nad vse ljubljene žene, mame, sestre i. t. d. gospe

Ivanke Kovačec

posestnice v Mosteh, župnija Sv. Lovrenc v Slovenskih goricah

izrekamo za izkazano ljubav našo najprisršnejšo zahvalo č. domaći duhovčini, vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so prihiteli ed blizu in daleč, da jo spremljajo na njeni zadnji poti. Vsem Bog plačaj stotero. Drago ranjko priporočamo v molitev in blag spomin!

MOSTE-SV. LOVRENC v Slovenskih goricah, dne 15. januarja 1922.

Žalujoči ostali.

Ščemo za posekati smrekove, jelove ali borove gozdove pri Dravi. Ponudbe se prosijo na 4-45 PAVEL KISS & Komp., Somber, Bačka.

Hranila in posojilnica v Dobru vabi

za redni občni zbor, ki se vrši v hranilniših prostorih, dne 12. februarja 1922, ob pol 8. uri pop. Dnevi red:

1. Poročilo nadzorstva in nadzorstva.
2. Odobritev raz. zaključka za leto 1921.
3. Blažejušči.

V sladčju neklepčnosti se vrši na istem mestu pri ure poznejši občni zbor pri vas. em številu za družine.

1-2 68

Sprejme se v manufakturini in Špercerijski stroki dobre izvrsenosti.

trgovs. pomočnik ali prodajalka

na pod 24 let star, zmožna slovenskega in nemškega jezika za takoj. Tvrda Fraze Iglič, Ptuj

POZOR!

Gotove oblike, površnike, zimsko perilo, posteljne perje, dežnike itd. se dobijo najceneje pri 4-26

J. TRPIN
Maribor, Glavni trg 17.

Cepljene trte

vsih boljših vrst in tudi necepjeno šmarnico, se dobijo zoper pri Antonu Slodnjak, trtnar, Juršinci pri Ptaju. 7-10 20

Travnik

vsame v razenj. ali kupi Matjaž Obrač Maribor Loka ulica 16. 4-10 2

Vinogradniki pozor!

Naslanjam vam, da imam okoli 50.000 trdkov, imenovanih šmarci, katere n-treba nikoli z galic skrepiti, garantiram 10 let. Tone Zagoršek, trtačar v Dornovi, g. Mežanec. 5-5 855

Blagajničarka

(prodajalka), ali trgovski pomočnik se sprejmeta tako ali pozneje z dobrimi sprševali v mešano trgovina Florjan Gajšek, Loka pri Žusmu. Hrana in stanovanje v hiši, plača po dogovoru. Prednost imajo starejše. Blagajničarka mora biti zmožna slovenskega in nemškega jezika v pisavi in govoru. 2-2 57

Isče se sa veliko žago v Bosni: 5 samostalnih zmožnih žagnjev (Gattermeister), 2 posebno zmožna žagaria, katera bi pozneje bila tudi kot žagaria mojstra in 8 brusadi (Schleifer). Točnaje se požve pri tvrdki D. Rakusch, veletrgovina z železino, Celje. 8-4 86

Otroški voziček kupi Knez Ivan, Barbor, Slovenski-gradec. 2-2 62

Avtomat za godbo

dobro ohranjen, igra 12 komadov, se po ceni proda v gostilni Prista št. 1, Maribor. 2-2 80

UGODNO KUPITE:

1 žičnata žimnica (Drahteinsatz) K 432—, 1 tridelna žimnica z afrik K 1400—, vrvi za perilo 15, 20, 25, 30, 40 in 50 m dolge, plahate impregnirane za vozove 2-4 m široke in 3-6 m dolge in kvadratni meter K 200—. Spodnje hlače, cajg-hlače, srajce vseh vrst, modro platno, plavotisk, tkanina in mangin za postelje, namizne prte, hlačevino i. t. d. po tovarniški cenici v trgovini ALOJZIJA GNIŠEK, Maribor, Glavni trg štev. 6.

Pozor mlinarji!

Prvovrstna Švicarska svilena mlinarska sita (pajteljni), kakor tudi pristna volmena sita, 24 in 32 cm široka, priporoča trgovina Avgust Čadež, Ljubljana, Kolodverska ulica št. 35 nasproti «Stare Tišerjeve gostilne». 3-4 823

TRGOVSKA BANKA D. D. V LJUBLJANI.

Vabilo na subskripcijo delnic.

Trgovci, industrijalci in obrtniki ljubljanskega in mariborskoga okrožja so sklenili ustaviti lasten denarni zavod, kateri naj ostane v rokah izključno trgovskega, industrijskega in obrtniškega stanu in kateri naj v prvi vrsti varuje interese trgovcev, industrialev in obrtnikov ter se naj v najkrajšem času razširi na teritorij cele Jugoslavije.

Minister za trgovino in industrijo je z odlokom z dne 28. novembra 1920 št. VI 3388 deloval ustanovitev delniške družbe z imenom

Trgovska banka d. d. v Ljubljani

in to bila tozadovna pravila od deželne vlade za Slovenijo s sklepom z dne 11. januarja 1922 štev. 80/22 potrjena.

Po § 5 potrjenih pravil začeta delniška glavnica 10.000.000 K in je razdeljena na 25.000 v getovini polno vplačanih delnic po 400 K. Delnice se glase na prinosca. Delniška glavnica se bode s sklepom občnega zboru zvišala na 30.000.000 K z izdajo nadaljnih delnic.

Glasom pravil zamoremo izdati najprej osnovno glavnico po 10.000.000 K, katero oddamo v javno subskripcijo i.s.

25.000 delnic po 400 K načinale.

Ceno za podpisane delnice je pri subskripciji plačati v getovini.

Delnice se stavlja na subskripcijo po sledenih pogojih:

1. Delnice se prepusti po kurzu 400 K več 80 K za emisijske stroške.
2. Delnice participirajo na čistem dobičku poslovnega leta 1922.
3. Delnice se bodo izdane v komačih po 1, 5 in 25 delnic.
4. Reparticijo delnic izvrši pripravljeni odbor.

Rok za podpisovanje delnic se prične dne 20. januarja 1922 in neha dne 4. februarja 1922.

Prijave sprejemajo: V Ljubljani: Kmettska posojilnica ljubljanske okolice ter Slovenska trgovska delniška družba, v Mariboru: po Kreditno društvo mestne hranilnice, Orožarska ulica 2. Vsak podpisovalec dobi od vplačilnega mesta petrolo o številu subskribiranih delnic in vplačenem znesku. Subskribentom se bo o dodeliti delnično poročalo. Ako bi se posameznim subskribentom ne moglo dodeliti polno število podpisanih delnic, se vplačani zneski pridruži in se bode dodeliti manjkajočih delnic izvršila pri novi subskripciji, katera se razpiše takoj po občnem zboru. Po dodelitvi delnic se izroči subskribentom proti vrtniti petrolo o podpisanih delnicah začasna potrdila o številu vplačanih in dodeljenih delnic. Delnice se izroči proti vrtniti potrdil. Po § 16 pravil daje na občnem zboru vsakih 25 delnic po en glas.

V LJUBLJANI, dne 20. januarja 1922.

Dolene Franc, lesni industrija, Skofja Loka, Arneje Ana, lesna trgovka, Jesenice. **Geleb Franc**, tovarnar, Ljubljana Vič. **Gerkman & Lenzsi**, veletrgovina, Ljubljana. **Gasperi & Fesinger**, veletrgovina, Maribor. **Gajšek Martin**, trgovec, Maribor. **Hartman Peter**, trgovec, Ljubljana. **Hedžet & Koritnik**, veletrgovina, Ljubljana. **Hochnegger & drugi**, lesna industrija, Maribor. **Hudošnik & Co.**, lesna industrija, Radovljica. **Javernik Jepš**, lesni industrija, Zalna. **Ivan**, lesni trgovec, Ribnica. **Jug & drug**, lesna trgovina, Maribor. **Dr. Irgolič Fran**, industrija, Maribor. **Dr. Kobal Alojzij**, Ljubljana. **Kostevec Ivana**, veletržec, Ljubljana. **Korenčan Ivan**, veletržec, Ljubljana. **Koražija Ivan**, trgovec, Maribor. **Kraves Ivan**, sedlarji mojster, Maribor. **Križaj Alojzij**, lesni industrija, Maribor. **Lilec Alojz**, veletrgovec, Ljubljana. **R. Lukman**, veletržec, Ljubljana. **Majer Fran**, trgovec, Maribor. **Meden Viktor**, veletržec Ljubljana. **Medica Fran**, veletržec, Ljubljana. **Mensinger Tomaz**, veletržec, Ljubljana. **Novak Fran**, brivski mojster, Maribor. **Oset Miloš**, trgovec, Maribor. **Pinter & Lenard**, veletrgovina, Maribor. **Fivljakovič Nicoler**, carinški in Špedičijsko podjetje, Maribor. **Pogačnik Anton**, lesna industrija, Podnart. **Pogačnik Fran**, veletržec, Ljubljana. **Dr. Rekar Ernest**, lesni industrija, Jesenice. **Ing. Rudež**, grajsčak in lesni industrija, Ribnica. **Rus Ivan**, lesni industrija, Loški potek. **Sava**, lesna industrijska družba, Ljubljana. **Skaberne A. & E.**, veletržec, Ljubljana. **Somšičuhler Franc**, gozdarski mojster, Tržič. **Sepeš M. & E.**, veletržec, Maribor. **Schmidt Oton**, ravnatlj blag, oddelka Kmetijske družbe, Ljubljana. **Schnideritsch Alojz**, trgovec, Maribor. **Stancer Hinko**, veletržec, Ljubljana. **Steplj Peter**, veletržec, Ljubljana. **Popovič Janko**, veletržec, Ljubljana. **Tavčar Jože**, veletržec in industrija, Maribor. **Toman & Reich**, veletrgovina, Maribor. **Vajjak Gjuro**, trgovec in restavrat, Maribor. **Weixl Vilko**, veletržec, Maribor. **Velka Gora**, lesna industrijska družba, Ribnica. **Verovček Jurij**, veletržec, Ljubljana. **Wersche Karl**, veletržec, Maribor.

Vinogradniki pozor!

Ali že imate škopilnico? — Ako ne, naročite že sedaj in sicer takoj

„Jesernig-ovo“ škopilnico

ker je ta, kakor tudi Jesernizov nahrbni žveplalnik dosedaj med vsemi najboljši izdelek na tem polju. — Današnja cena s carino vred znaša:

Bakrena škopilnica . . . 400 dimarjev.
nahrbni žveplalnik . . . 300 dimarjev.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

F. ZINAUER, Maribor, Aleksandrova c. 45.

Ceniki zastonj! Naročite takoj, ker bodo cene v spomladi znatno višje!

Ljudska posojilnica v Celju

pri „Belem volu“.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po

4 1/2 % oziroma 5%

od dneva vloge do dneva dviga Posojila daje na vknjižbe, porašte in zastavo. — Otvarja trgovske kredite pod zelo ugodnimi pogoji.

Mlin na Loki poprej Rengo pri Ptiju melje in izmenjava vse vrste žita. Mlin je na novo popravljen, ter izdeluje tudi zdro